

NASA KOMUNA

glasilo ok szdl ljubljana vič-rudnik

leto XXV
številka 11
6. september 1988

Izhaja tritedensko

PRAZNOVANJE OB 45. OBLETNICI PADCA
BELOGARDIZMA NA SLOVENSKEM

Praznični Turjak

S pomočjo odbora za revitalizacijo gradu pri občinskem izvršnem svetu, zavzetih krajanov Turjaka in še nekaterimi entuziasti nam je uspelo pripraviti proslavo, katere se že vnaprej veselimo.

Žbrali se bomo torej **24. septembra ob 10. uri pred gradom na Turjaku**. Slavnostni govornik bo prekaljen prešernovec Dušan Švara-Dule.

Kulturni program bodo izvajali člani KUD Marij Kogoj iz Turjaka, ki se je po dolgem času uspel prav tako ponovno organizirati. Pomagali jim bodo izkušeni kulturniki, člani KUD Primož Trubar iz Velikih Lašč. Ob strani ne bodo stali turistični delavci Turjaka, ki bodo poskrbeli za celodnevno pestrost praznovanja.

Borci Prešernove brigade pa bodo na sami prreditvi obujali svoje spomine.

Viteška dvorana gradu je končno dobila svojo podobo v tisti meri, da bo zaprta in bo lahko večnamenski prostor, predvsem pa razstavni prostor, saj bo tudi v času praznovanja ponovno postavljena in seveda nekoliko pomlajena razstava »Turjak skozi čas«. Freske v Lutrovi kapelici so prav tako dobile svojo prvotno podobo, saj so se restavratorji trudili kar nekaj sezon zaporedoma.

Skratka lahko trdimo, da bo tokratno praznovanje 45. obletnice padca belogardizma na Slovenskem v veliki meri pomlajeno, malce drugačno in kar je najvažnejše ustrezalo bo zahtevam časa, ki teži k vsakodnevni spremembi in vsebinsko bogatejšim dogajanjem.

MOJCA ČEERNE

Krajani Velikih Lašč

11. septembra bo v vaši KS referendum o uvedbi samoprispevka. Vse o tem preberite na strani 3!

UPOKOJENCI

17. septembra se dobimo na Dobrovi!

Vljudno vabi upokojenke in upokojeence, da se udeležijo osme zaključne proslave Tedna upokojenec, ki bo v soboto 17. septembra 1988, s pričetkom ob 10. uri v prostorih kulturnega doma Dobrova pri Ljubljani. V kulturnem programu upokojenecv bodo sodelovala posamezna društva upokojenecv s svojimi umetniškimi točkami in ekipa radia Ljubljane s svojo priljubljeno oddajo »Prizma-Optimizma«.

Sledila bo proglasitev tekmovalnih rezultatov posameznih športnih ekip in razdelitev priznanj najboljšim tekmovalcem. Po končanem programu bo ob tovariškem srečanju prijetno kramljanje in prosta zabava.

Pridite vsi!

17. SEPTEMBRA NA IŽANSKI CESTI

Zanimiva kmetijska razstava na Barju

V prostorih Kmetijske zadruge Ljubljana na Ižanski cesti bodo v soboto, 17. septembra odprli že tretjo razstavo kmetijske tehnike in druge opreme, ki jo uporabljajo v kmetijstvu.

Kot je povedal **Jože Tanko**, direktor KZ Ljubljana, bo najzanimivejši del te, pri nas gotovo prereditve, ki jo bodo slovesno odprli ob 9.30 potekal v osrednji dvorani zadrufnega doma, kjer bodo na vpogled (pa najbrž ne samo na vpogled) razne kulinarne dobrote, medtem ko bodo samo kmetijsko mehanizacijo in razni gradbeni material, ki ga uporabljajo v kmetijstvu prikazali v prostorih sosednje zgradbe.

Na razstavi, kjer bo možen tudi nakup sira, domačih klobas, medu, na koncu pa bo še razprodaja kmetijskih jedi, bo mimo samih kmetov koperantov, sodeloval tudi aktiv kmečkih žena in mladih zadrufnikov ter seveda številne gospodarske organizacije, ki tvorno sodelujejo s Kmetijsko zadrugo Ljubljana.

Le dan kasneje, **18. septembra**, pa bodo prreditve več kot simbolično zaključili še z otvoritvijo novega hipodroma v Vrbljenem, kjer bodo pripravili tudi zanimive konjske dirke.

B. VRHOVEC

MNENJE STROKOVNE KOMISIJE ZA POLIKEMOVO INVESTICIJO

Tveganje za varno gradnjo je preveliko

Takšno je sporočilo komisije za ponovno presojo ekoloških vidikov urbanistične ureditve industrijske cone VP 1/2 Rudnik (v tej coni je problematična Polikemova investicija) – komisije, ki jo je mestni izvršni svet imenoval spomladi letos in katera je svoje poglobljeno in izčrpano delo zaključila pred dnevi. O svojem delu je že poročala mestnemu izvršnemu svetu, Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora, ki od maja vodi ponovni postopek, pa bo njeno mnenje upošteval kot strokovno izvedensko.

Na tiskovni konferenci, ki jo je omenjeni republiški organ sklical **17. julija**, je bilo poleg že omenjenega slišati, da neposrednih krivcev oziroma odgovornosti ob celovitem pretresu dosedanjih postopkov pravzaprav ni. V skoraj desetletnem obdobju priprav na to gradnjo se je namreč izkazalo, da je šlo za **sicer dober namen**, da se ob komunikacijskih poteh (vpadnica, železnica) v mestu Ljubljani nameni lokacija, kjer bi tovrstne snovi – bolj in manj nevarne – skladiščili pri čemer bi morda zagotavljali tudi učinkovitejši nadzor. A v pretečenem času se je ta dober namen, upoštevanje tudi našo in družbeno večjo ekološko osveščenost, izkazal kot **slaba rešitev**. Kot že rečeno po že znani odločbi iz meseca maja v celoti vodi povsem na novo vse postopke prav ta republiški organ, ki je sklenil kot stranke v postopku upoštevat tudi prizadete KS. V tem času so se na Polikemovem gradbišču – pa tudi sicer v vsej industrijski coni nadaljevala nekatera dela (kanalizacija, električna napeljava, zaščitna mreža) z namenom, da se kompleks kot tak zavaruje. Republiški upravni organ je bil tisti, ki je to odločbo izdal. **Prizadete KS** pa je niso prejele zaradi česa so sprožile upravni spor s tožbo na Vrhovnem sodišču SR Slovenije. Z ozirom na to, da je precej vprašanje o tem, ali KS Peruzzi in Rudnik (samoupravni organi in DPO so odstopile v začetku leta) sploh še obstajata, je Republiški komite za zakonodajo posredoval mnenje OK SZDL. V njem je zapisano: **KS lahko uresničuje svoje funkcije le prek svojih organov. V primeru, ako pride do prenehanja delovanja organov (bodisi z odstopom ali na drugačen način) KS ne more opravljati svojih funkcij, vendar pa zaradi tega še ne preneha obstajati niti kot samoupravna skupnost niti kot pravna oseba. Z ozirom na to, da je ta odstop organov KS po svoji naravi predvsem politično in ne**

pravno vprašanje, pomeni, da je možno problem delovanja KS rešiti samo z ustrežno politično aktivnostjo.

Poročilo omenjene strokovne komisije bomo v naslednji številki našega glasila (**27. septembra**) v celoti objavili, zato povzemamo le **ključne ugotovitve**:

- z bistvenimi projektnimi in tehnološkimi spremembami oziroma dopolnitvami in ustrežno organizacijo dela ter strokovnim nadzorom je možno doseči precej višjo stopnjo varnosti pri normalnem delovanju skladišča kot je doseženo po sedanjem projektu LIZ – inženiringa za prvo etapo prve faze
- v slučaju večje nesreče, ki bi jo lahko povzročil človeški faktor ali izjemem naravni pojav (poplave, potres) – prebivalstva bližnje okolice in Ljubljane ne bi bilo mogoče obvarovati pred učinki zdravju škodljivih in strupenih snovi
- komisija ponovno opozarja na neugodne danosti, ki negativno vplivajo na skladiščenje nevarnih snovi v industrijski coni Barje, pri čemer velja izpostaviti neugodno geološko sestavo barjanskih tal
- ker stoji ta objekt na seizmičnem področju, bi morala biti zanj že pred pričetkom projektiranja narejena študija ocene potresne nevarnosti in ogroženosti. Skoraj zanesljivo je, da je protipotresna dimenzioniranost v sedanjem projektu prenizka
- zaradi neugodnih hidroloških razmer velja zaradi sedanjih in bodočih posegov na barju (stanovanjska soseska, industrijska cona) izdelati obsežno študijo o vplivu poseadanja na režim površinskih in podzemnih voda
- glede na izredno majhno prezačenost oziroma prevetrenost na barju, je komisija opozorila na veliko verjetnost, da bi v primeru nesreče jugovzhodni veter zanašal proti Ljubljani strupeni oblak, pri čemer bi bilo ogroženo celotno mesto
- v primerih opisanih večjih nesreč pa so posledice lahko takega značaja, da komisija ne more prevzeti odgovornosti za navedene rizike na tej lokaciji.

Na potezi so torej republiški organi. Ko boste spoštovani bralci prejeli to številko našega glasila, se bo že pričela **lokacijska obravnava** za Polikem, ki jo je Republiški komite za urejanje prostora in varstvo okolja sklical za 6. september. O tem pa več v naslednji številki našega glasila.

JANJA DOMITROVIČ

Lepa bo naša osrednja knjižnica Prežihov Voranc, kajne! Ob Tržaški cesti, v soseski Žičnica, bo vsem dostopna!

GRADBENI ŽIV-ŽAV NA OBČINSKIH TLEH

Vrsta pridobitev

Kmalu se bo zaključilo največje gradbišče v občini – **izgradnja južne obvoznice**, ki jo že vsi prav nestršno pričakujemo. O tem bomo nekaj več zapisali v naslednji številki. Gradbeni stroji so zapeli tudi v neposredni bližini – **gradi se odsek nove Kardeljeve ceste**, v polnem zamahu pa je težko pričakovana **obnova vodovoda v KS Rakova jelša**. Dela sedaj potekajo na sami cesti Pot na Rakovo jelšo, zaradi česar bo promet nekaj časa oviran. Izjemno velik poseg pa je bil napravljen tudi v **KS Notranje Gorice**. Zdaj gre čisto zares in nesrečnim vzdihljajem ter neznanjskim potrpežljivostim tamkajšnjim krajanom in številnim, ki jih tod mimo vodi pot v službo, bo konec, saj bodo **postavljene avtomatske zapornice**. Krajanom Plevišice pa bo z **izgradnjo bližnje ceste** (»zarežati«) je bilo treba kar v sam hrib) omogočena boljša povezava, s čimer pa se bodo tudi izognili križišču z železni-

ško progo. Gradbišče je sicer še kar nekaj, a naj imajo v tem zapisu prednost tista, ki so zaključena.

2. septembra so bili slovesno odprti **proizvodno poslovni prostori Iskre SEM** v industrijski coni za Plutalom. Več o tem v naslednji številki glasila. V septembru bo **otvoritev moderne Mercatorjeve trgovine v Trnovem**. Naj spomnimo, da je bila 1. julija odprta nova **moderna samopostrežba ABC Pomurka DO Tabo Grosuplje na Škofljici**. V sklopu **Centra drobnega gospodarstva na Tržaški cesti** že deluje sodobna prodajalna **Cankarjeve založbe** (preselila se je iz Tržaške), še v tem mesecu pa se bodo isto tam odprla vrata **Meblovega salona pohištva**. Tik pred otvoritvijo je **Zdravstvena postaja Škofljica – objekt zgrajen iz sredstev tretjega ljubljanskega samoprispjevka**. **Vsekakor pa se bodo naši občani zelo razveselili otvoritve moderne, prostore stavbe matične knjižnice Prežihov Voranc ob Tržaški cesti**. Otvoritev te najpomembnejše kulturne investicije bo v tednu otroka – se pravi v prvem tednu meseca oktobra.

Lepša je podoba Živalskega vrta in po odpravljenem ukrepu družbenega varstva načrtov za vnaprej ne zmanjkuje!

Varujmo naše otroke na cesti!

Po brezskrbnih počitnicah bodo šolarji zopet sedli v šolske klopi. Ko se odprejo šolska vrata, je pred starši kup skrbi, ena največjih pa je skrb za varnost otrok na poti v šolo. Tudi letos moramo z vso resnostjo pristopiti k akciji, s katero bomo preprečevali prometne nezgode.

Predvsem je **potrebno poskrbeti za učence prvih razredov osnovne šole**. Starši naj izberejo najvarnejšo pot, četudi je nekoliko daljša in spremljajo prvošolčka na poti vsaj nekaj dni. Primerno pa morajo otroka tudi opremiti: **z rumeno rutico in odsevníkom ali kresničko pri manjši vidljivosti**.

Poleg staršev bodo za prometno varnost vseh otrok skrbeli tudi šola, prometna milica, pripadniki narodne zaščite v KS, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in Zveza šoferjev in avtomehanikov, vsak po svojih

dolžnostih in močeh. Vendar poudarjamo, da za varnost največ lahko naredijo starši z dobrim zgledom in nenehnim opozarjanjem svojih otrok.

Da je velika skrb za prometno varnost še kako potrebna, smo dnevno priče hudim prometnim nesrečam s smrtnim izidom. Še posebno je hudo, ko ugasnejo na cesti mlada življenja.

Skrb nas vseh bi morala biti, da bodo otroci varno hodili v šolo in iz nje. Potruditi se moramo, da otroci ne bodo vpleteni v prometne nesreče, da ne bodo ogroženi s strani voznikov.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu opozarja vse voznike na začetek šolskega leta. Prilagodite vožnjo razmeram na cesti, upoštevajte, da so otroci otroci!